

De lastige liefde

WALTER VAN DEN BROECK

DE LASTIGE LIEFDE

ROMAN

Uitgeverij
**VRJ
DAG**

Doordat ze in dit boek voorkomen, zijn alle personen personages geworden.

BELANGRIJKSTE PERSONAGES

Ik (Lilli van den Broeck)	de vertelster
Mom (Olgita Siqueiros)	haar moeder
GMom (Elly van den Broeck)	haar grootmoeder
Dad (Jules van den Broeck)	haar vader
GDad (Robert van den Broeck)	haar grootvader
GGad (Peter Jules van den Broeck)	haar overgrootvader

PROLOOG

Eindelijk gedraagt het weer zich zoals het in dit seizoen hoort. Maar voor hoelang?

Cuernavaca geniet het hele jaar door van gemiddeld 27 graden Celsius en draagt daarom terecht de bijnaam 'stad van de eeuwige lente'.

Een toeristische overdrijving? Sinds de klimaatverandering zou je het zo kunnen noemen, maar voorheen is Cuernavaca, hoofdstad van Morelos, ook al eeuwenlang een vakantiebestemming geweest voor de inwoners van de vallei van Mexico: voor de Azteekse vorsten, voor de Spaanse kolonistoren en voor de hedendaagse inwoners van Mexico City.

Het weer bestond in feite uit slechts twee seizoenen: de lente enerzijds, het regenseizoen anderzijds.

Dat is de laatste jaren niet meer het geval. Ook in de lente kun je tegenwoordig elke dag verrast worden door snel opkomende stortbuien en helse onweders. Meestal zijn die van korte duur, maar je wordt er telkens door overvallen als door een bende struikrovers. De ooit zo betrouwbare regelmaat is zoek. Soms regent het in de lente weken aan een stuk. Je gaat van huis in een lichte zomerjurk en opeens doemen de donderkoppen op, en doet een snel opkomende stormwind de kruinen van de palmbomen voor het huis tot bijna tegen de grond buigen.

Wat later liggen de straten vol afgerukte takken en knetterende elektriciteitsdraden. Dan ren je voor je leven. De dikke, ijskoude regendruppels of keiharde hagelstenen mitrilleren je lichaam. Als je eenmaal binnen bent, lijkt het alsof je met jurk en al onder de douche vandaan komt. Even later gaat het geweld liggen en wordt het weer licht. Het lijkt alsof het je heeft opgewacht en je een poets heeft willen bakken om je in je gezicht uit te kunnen lachen.

Op dit moment wordt, net als de rest van de wereld, heel Mexico zwaar geteisterd door het coronavirus en is het verre van zeker dat ik dit geschrift tot een goed einde zal kunnen brengen.

‘Dit wordt erger dan de pest!’ zei Dad op een dag. Hij wees naar de televisie waarop almaar meer mensen te zien waren die een blauw mondmasker droegen tegen corona. Voorlopig werden wij er nog niet door geplaagd. Maar als Yvette boodschappen ging doen, droeg ze alvast zo’n masker.

Gelukkig bevindt Cuernavaca zich zo’n kleine negentig kilometer van de hoofdstad met zijn tweeëntwintig miljoen inwoners, en wonen wij, Dad en Lilli, en sinds kort ook weer mijn zes jaar jongere, briljant-irritante zus Yvette, in een villa met verwarmd zwembad achter hoge muren zodat het gevaar voor besmetting en invallen van geboefte gering is.

Dad wordt 92 en komt nog slechts sporadisch zijn bed uit. Om acht uur ’s ochtends staat hij op en om negen uur ’s avonds gaat hij slapen.

Hij is letterlijk ‘een zakenman in ruste’, heeft ze nog

allemaal op een rijtje, kijkt de hele dag tv. Mankeren doet hij niets, op de typische ouderdomskwalen zoals vergeetachtigheid, hardhorigheid en slecht zicht na. Maar de ijdelruit die hij nog altijd is, belet hem een hoorapparaat te dragen en zijn brilglazen te laten aanpassen.

‘Net zoals zijn vader,’ schrijft Aunt Elvire, zijn enige zus, vanuit België.

Atypisch zijn zijn pijnlijke handen, het late gevolg van een korte bokscarrière toen hij nog bij het Belgisch leger was.

In 1947 werd hij in het Koninklijk Circus te Brussel in de finales van de Liefhebberskampioenschappen van het leger kampioen van de Pluimgewichten, op punten. *’t Vrije Volksblad* berichtte dat Van den Broeck veruit de beste was van het lot. Hij versloeg Charlot, zijn eigen luitenant.

Zus Yvette is 61 jaar oud en was psychologe bij diverse ziekenhuizen in Mexico City. Nu heeft ze alleen nog een onlinepraktijk vanuit Dads kantoor.

Ze is ooit anderhalf jaar getrouwd geweest.

Ikzelf heet Lilli en ben 67 jaar oud. Ik heb twee kinderen: Julienne, 41 en moeder van mijn driejarige kleindochter-tje Johanna, en Ramez, 36 en eindelijk verkerend in een solide relatie met Alejandra.

Het is intussen een jaar geleden dat ik ze allemaal heb gezien...

Ik ben vertaalster van industriële en literaire teksten, schrijf en recenseer ook poëzie voor *El Financiero*, de krant waarvoor Mom eertijds werkte. Ik publiceerde drie poëziebundels en waag me nu voor het eerst aan proza.

Mijn Belgische Uncle Walter is prozaïst en dramaturg. Zijn romans spelen zich net als die van Faulkner en Márquez doorgaans af in zijn geboortestreek. Zijn personages zijn veelal een mengsel van verzonnen en echte familieleden en dorpsgenoten. Dad, Jules van den Broeck, treedt al op in zijn debuut, naar het schijnt. Ik wilde dat ik Nederlands kende.

Aan de hand van de familiecorrespondentie die Uncle Walter mij onlangs mailde en die uitgeprint vier dikke mappen beslaat – de Van den Broeckten zijn altijd verwoede briefschrijvers geweest – aangevuld met de verhalen die Dad ons zijn hele leven heeft verteld en wat verder nog zo allemaal via mail van bij Uncle Walter komt aangewaaid, wil ik de roman van de Van den Broeckten in Mexico schrijven. Het is een hels karwei.

Sinds het recente vertrek van Dads laatste geliefde dreigde ik er alleen voor te staan, maar gelukkig keerde Yvette terug.

De aanwezigheid van vreemde vrouwen heeft zus Yvette altijd het huis uitgedreven.

Nu de eenenvijftigjarige Maria Dolores Herrera Arreolo naar haar eigen huis aan de overkant van de straat is vertrokken, is Yvette weer thuis en helpt ze me met de verzorging van mijn hoogbejaarde Dad.

's Ochtends helpen we hem de douche in, 's avonds verschonen we zijn pamper en trekken hem een schone pyjama aan. Hij heeft een kast vol beeldige pyjama's. Na het ontbijt schuifelt hij met zijn looprek naar het grote schuifraam, betreedt het terras en kijkt neer op de tuin en het zwembad zoals een veldheer zijn troepen schouwt.

Hij roept een of andere opdracht naar Tomàs, de tuinman-conciërge, om te laten horen dat hij nog altijd de zaak in het oog houdt.

Hij tuurt nog even in de verte naar de Popocatépetl, benieuwd of die zijn pijp al heeft opgestoken, en gaat dan weer naar binnen, zet de tv aan en gaat op het intussen opgemaakt bed liggen.

Naast het bed hebben wij intussen zijn fles tequila, zijn fles water en een sixpack Corona neergezet.

Dankzij de schotelantenne op het dak waarmee hij duizend kanalen kan ontvangen, zelfs de Belgische VRT, kan hij in het regenseizoen binnen tv-kijken.

Hij volgt de Ronde van Frankrijk en het wereldkampioenschap voetbal. Dingen waar ik niets van begrijp.

Yvette rijdt naar het centrum om boodschappen te doen. Als ze terug is gaat ze voor haar iMac zitten en begint therapie te verstrekken aan haar patiënten. Dat zijn er meer dan in het precoronatijdperk.

Ikzelf begin commerciële teksten te vertalen voor vier firma's: Amazon, Gengo, One Hour Translation en Mother Tongue.

In periodes dat er weinig opdrachten zijn, werk ik aan de tuintafel op het gazon aan het boek, of schrijf en vertaal ik gedichten voor enkele virtuele poëzietijdschriften.

Lunchen doen we samen. Dad heeft intussen de hele wereld gezien op de tv. Hij moet zo'n honderd scheldnamen hebben verzonnen voor de Amerikanen in het algemeen en voor de Republikeinen in het bijzonder.

'Het allerdomste volk ter wereld, nauwelijks intelligenter dan de homo erectus.'

Gelukkig kan mijn GGDad (Greatgranddad) hem niet meer horen.

Na de lunch vertaal ik of werk verder aan het boek. Of ik pruts aan mijn gedichten. Vanaf vijf uur begin ik voor het avondeten te zorgen. Een taak die ik onmogelijk aan mijn zus kan overlaten.

Als ik Dad een plezier wil doen maak ik frieten met stoofvlees volgens het recept dat Mom mij nog heeft geleerd. Die leerde het van haar Belgische GMom.

Onlangs las ik op internet dat Cuernavaca al 217 000 coronadoden had begraven. Nochtans is de Mexicaan minder bevreesd voor corona dan voor aardbevingen. Volgens hem zullen niet de virussen Mexico vroeg of laat vernietigen, maar de aardbevingen.

Bijna dagelijks slaat ieders hart een paar keer een tel over als het zoveelste tremortje de champagneglazen in de kast en de tranen aan de luchters zachtjes doet rinkelen en de Mexicaan uit zijn nooit gehele rust doet opkijken. Heel even.

Maar af en toe zijn er zware brokken makende bevingen, veroorzaakt door de drie tektonische platen waarvan er minstens twee tegen elkaar botsen. Dan rent iedereen met kloppend hart naar buiten, naar plekken buiten het bereik van instortende gebouwen.

‘Je voelt je belachelijk,’ zegt Dad altijd die naast duizenden kleintjes een handvol fameuze klappers heeft meegemaakt.

‘Je bent buiten en opeens begint alles te golven alsof het een reusachtig tapijt is dat in slow motion wordt uit-

geklopt. Elke houvast ontglipt je. Je voelt je dronken, je valt, je glijdt uit, je staat op, je valt weer en je blijft liggen tot de laatste brokken zijn gevallen.’

De laatste jaren komt ook dat onheil frequenter voor. Voelen de kleine bevinkjes eerder aan als waarschuwingjes of plaagstootjes, de 7,2's van Richter lijken daarentegen definitief korte metten te willen maken met Mexico.

In 2017 hadden ze er een van 7,4. Toen vielen er meer dan tweehonderd doden in Mexico City en werden ontelbare gebouwen tot op hun fundamenten verwoest. Het merkwaardige was dat de oudste gebouwen, zoals de kerken in Spaanse barok, overeind bleven.

Een goede maand geleden schudde de aarde weer met een kracht van 7,2. Doods- en doodsbang waren we, want wat als er brokstukken van de rots waartegen de villa aan is gebouwd naar beneden zouden storten...?

Ik bedoel maar: de heftigheid van die natuurfenomenen neemt hand over hand toe.

‘De ondergang van de wereld begint in de stad van de eeuwige lente,’ zei Dad onlangs nog. Een wat slap statement waarvan het karakter evenwel aan kracht wint.

De oerkracht die vervat zit in de aarde is bezig meedogenloos de mensheid, omdat zij zich onwaardig heeft getoond deze planeet te bewonen en te beheren als een goede huisvader, van de aardbodem te veggen, niet alleen hem onder het puin te bedelven, maar hem ook met dodelijke, voortdurend van gedaante verwisselende virussen uit te roeien. Uiteindelijk zullen alleen de dodelijke virussen alle andere levensvormen overleven.

Omdat er in de loop der jaren zoveel huizen bij zijn gebouwd moest er een straatnaam worden gevonden. Dat werd, na een rumoerige wijkvergadering, de Pedro de Alvaradostraat, Lomas de Cortes, naar een Spaanse conquistador die aan de zijde van Hernán Cortés Mexico veroverde. Hoe masochistisch kun je zijn: pleinen en straten noemen naar figuren die je land hebben veroverd en leeggeplunderd en je volk hebben uitgeroeid.

Samen met twee vrienden – het ging hem toen voor de wind – kocht Dad, naast het ruime huis in de Parque Malinche, Lomas del Parque in Mexico City, hier in Cuernavaca een ruim stuk bouwgrond waarop in een mum van tijd drie omheinde villa's en een conciërgehuisje werden opgetrokken.

Toen ze klaar waren, rees er een probleem. Wie zou welke villa betrekken? In plaats van dat met geweld te beslechten, schreven ze alle drie hun naam op een papiertje en gooiden het in een urn. De jongste van Tomàs was de enige met een onschuldige kinderhand en mocht een papiertje trekken. Het bleek 'Van' te zijn, zoals Dad hier wordt genoemd, en die koos tot vreugde van zijn vrouw de villa tegen de rotswand die uitzicht gaf op het hele complex en heel in de verte de vaak rokende top van de vulkaan.

De piloot koos na het tweede briefje het eerste huis links naast de drinkwaterfilter. Restte het tweede voor het gepensioneerde, immer lachende en zwaarlijvige juwelierskoppel, dat slechts op ongeregelde tijdstippen opdaagde, en hun villa eerder als een belegging zag dan als een vakantiewoning.

Het grootste deel van de tijd waren de drie huizen onbewoond. In de weekends zouden we jarenlang de 85 kilometer afleggen tussen het omheinde 'Malinche' in Mexico City, dat elke ochtend werd gewekt door een overvliegende helikopter van de privéveiligheidsdienst, en de Pedro de Alvaradostraat in Cuernavaca, in de familie kortweg 'Cuernavaca' genoemd.

Tomàs opende de getraliede inrijpoort en ging weer aan het werk: de heggen een beetje snoeien hier, de bloemperken een beetje wieden daar, wat dode bladeren bij elkaar harken of ze met een schepnet uit het zwembad vissen. Het gazon maaien deed hij op andere dagen. Vermoed werd dat het een karwei was waarmee hij zijn vrouw of zijn oudste kinderen belastte.

Dad maakte dan een praatje met Tomàs over de staat van het pand, het werk dat binnenkort gedaan zou moeten worden. Later begreep ik dat het slechts om een ritueel ging. Als er maar geen bladeren in het water lagen was hij al tevreden. Dat wist Tomàs ook, dus had hij daar al op voorhand voor gezorgd.

Na het middageten zagen we hem niet meer terug. Vrouw en vier kinderen mochten de deur niet uit en zeker de tuin niet in.

Wie van de straatkant door de getraliede inrijpoort naar binnen keek zag een idyllische villa met verdieping en terras waarvoor vier palmboompjes stonden. Rechts, maar haaks op onze villa, waren de twee andere opgetrokken en helemaal aan de straatkant naast de poort de kleine conciërgewoning.

De drie villa's grensden aan een gazon, in het midden waarvan een niervormig zwembad lag dat vroeger met gas werd verwarmd maar vandaag met zonnepanelen. De smalle ruimte tussen onze villa en de rotswand betrad ik zelden, want hoe behoedzaam ik het ook probeerde te doen, toch schrok ik mezelf elke keer wezenloos van de wegschichtende, klikkende of gillende gekko's, hagedissen en piepkleine maar venijnige schorpioentjes.

De getraliede poort werd naarmate er in de straat meer huizen werden gebouwd vervangen door twee solide en ondoorzichtige poorten. Voor geteisem hoefde hier niet te worden gevreesd. Overigens wekte de conciërgewoning met getralied kijkraampje de indruk dat de poort constant werd bewaakt.

De joviale piloot die maar zelden zou opdagen beloofde telkens een paar bewakingscamera's te zullen installeren, maar dat plan verdween onmiddellijk als hij weer vertrok, alleen of met een beeldige stewardess.

Nu, zoveel jaren later, zit ik hier aan mijn tafeltje aan de rand van het gazon naast het zwembad, dat nog maar zelden gebruikt wordt, in de schaduw van de hoge eik van de Franse buurman, Almada, aan mijn laptop. Ik wissel het vertalen van Amerikaanse artikels over van alles en nog wat af met het prutsen aan een gedicht dat uiteindelijk duizend verzen moet tellen, en het uitpluizen van familiecorrespondentie tussen Dad, Granddad (GDad) en Greatgranddad (GGDad). Die is overigens vaak in het Engels omdat GGDad de talenkennis van zijn zoon wilde onderhouden (en testen) en meelezers in Olen wilde uitsluiten. De brieven in het Nederlands heeft Uncle Walter

door zijn zoon Stefan in het Engels laten vertalen alvorens ze me te bezorgen. Dat moet ook een hels karwei geweest zijn.

Af en toe kijk ik op naar het terras op de bovenverdieping naar Dad die tv kijkt en slokjes tequila tot zich neemt. Of in zijn lila- of pistachekleurige pyjama wat moeizame stappen zet over het terras, zich met beide handen vasthoudend aan de balustrade, kijkend als een heerser, goedkeurend knikkend en daarna terug naar binnen schoffelt.

Van de vier palmboompjes voor het huis zijn er nog maar twee overgebleven. Reusachtige knapen die goed onderhouden worden door de oudste zoon van Tomàs. Ik blijf het vreemd vinden dat de kleintjes door stormwinden zijn weggeblazen terwijl de reuzen hun souplesse blijven bewaren. Stormwind kan hun kruin wel bijna tot tegen de grond doen doorbuigen, maar breken doen de stammen vooralsnog niet.

Maar laat ik mij eerst even fatsoenlijk aan u voorstellen.

Ik heet Lillian van den Broeck, ben geboren in El Paso op 30 juni 1954 en sinds 2008 gescheiden van de katholieke Libanese Mexicaan Michel Mawad, wiens vader aan de Unesco was verbonden, wiens oom René in 1988 tot president van Libanon werd gekozen en zeventien dagen later met een bom van tweehonderdvijftig kilogram de lucht in werd geblazen.

Was Michel de liefde van mijn leven? Hij intrigeerde mij. Zijn pikzwarte, kortgeknipte krulletjes en dito snor gaven hem iets veldheerachtigs uit de revolutie.

Hij was al even zwijgzaam als ik.

Ik leerde hem kennen aan het Instituto Superior de Intérpretes y Traductores waar ik studeerde. Ik vind mezelf geen beauty maar mag wel gezien worden. Ik heb het indiaanse van Mom: getaande huid, pikzwart haar, maar ook het mopsneusje van mijn Duitse Mom en vooral de blauwe ogen van Dad.

Mexicanen zijn gek op blauwe ogen. Mijn jongere zus Yvette is helemaal indiaans, dus groeide haar jaloezie op mijn ogen elk jaar wat meer.

Mijn zwijgzaamheid, gecombineerd met mijn blauwe ogen, stemde de meeste mannen onbehaaglijk. Alsof ik al een negatief oordeel over hen had gevormd voordat zij zich een houding hadden kunnen geven. Alsof ik dwars door hen heen keek. Mijn blik werd ook weleens als verwaandheid uitgelegd. Dat was het niet. Ik ging ervan uit dat ik er het zwijgen maar toe moest doen als ik niets interessants te vertellen had.

Zus Yvette daarentegen was briljant maar leed van kleins af aan al aan logorroë. Geen onderwerp ging boven haar petje. Over alles had ze een mening, vaak een gefundeerde mening. Eerst bakende ze keurig een probleem af, vervolgens racete ze ijlings naar een onomstotelijke conclusie.

Dad haakte meestal als eerste af en sloop met de krant naar het toilet. Mom gaf een tijdje weerwerk maar zei dan dat ze nog werk te doen had. Ik bleef onbeweeglijk zitten luisteren, vol bewondering voor de manier waarop ze de meest krankjorumme stelling met behulp van lepe drogredenen, die zich soms pas laat als dusdanig lieten herkennen, tot een glinsterend schijnbewijs leidde waar nochtans geen speld was tussen te krijgen.

Ik was al tevreden dat ik het tot vertaalster Spaans-Engels had weten te schoppen, maar Yvette trok naar de universiteit en haalde in vier jaar tijd haar psychologenbul. Vrijwel onmiddellijk kreeg ze een job in het psychiatrisch ziekenhuis Fray Bernardino Alvarino, opende daarnaast een kleine privépraktijk waar ze uitsluitend een select publiek ontving.

En alsof dat nog niet genoeg was, had ze ook nog een radioprogramma weten te versieren voor luisteraars met zielsproblemen.

Lang hield ze dat allemaal niet vol, omdat haar op hol geslagen verbeelding haar voortjoeg. Een verhevigde versie van haar Dads verbeelding en dagdromerij.

Ik was niettemin onder de indruk. Zoals zij onder de indruk was van mijn status als jonge, succesvolle dichteres, vertaalster en gezaghebbende poëzierecensente.

Tijd voor een relatie had Yvette nooit gehad. De kandidatenstroom, onder wie de nationale judokampioen, schrikte ze af met haar intellectualistisch discours, dat zijn gevoelens in korte tijd drooglegde. Zij wilde hun de algemene relativiteitstheorie van Einstein bijbrengen, terwijl die jongens gewoon met haar naar bed wilden. Na het avondmaal keerden ze met een trommelvliesverlamming naar huis terug.

Ik heb weleens gedacht dat ze lesbisch was maar de enige vrouw die haar leek te fascineren was zijzelf.

Op een keer zei ze dat de voorliefde voor blauwe ogen van de Mexicaan te maken had met zijn zelfhaat.

‘Zelfhaat?’

‘De Mexicaan doet er alles aan om er niet uit te zien als een Mexicaan. Vooral de vrouw. Denk maar aan mama,

die laat *for God's sake* geregeld haar haar blonderen om er als een Zweedse schone uit te zien, maar wekt door die rare mix van donkere huid en blond haar de indruk dat ze een bejaarde prostituee is. Blauwe Europese ogen liegen niet, donkere Mexicaanse nog minder.'

Ze had gelijk. Ik werd eertijds door mijn medestudenten aanbeden ter wille van mijn ogen. Ze namen er zelfs mijn mopsneusje bij dat zich nu al manifesteert bij mijn piepjonge kleindochter Johanna.

Mijn zus, mijn lieve, krankjorume zus. Een jaar na de dood van Mom brak ze met de hele familie en verdween in de metropool die toen 23 miljoen mensen telde.

Pas nu ze gepensioneerd is en alleen haar privépraktijk nog aanhoudt, komt ze me te hulp. Niets te vroeg want ik stond op het punt in te storten na het vertrek van Dolores.

Dad, die ondanks zijn eeuwige hoesten in goede gezondheid verkeert, heeft steeds meer hulp nodig.

Tot een jaar geleden correspondeerde hij voortdurend met Uncle Walter. Die hield zijn geest wakker door herinneringen op te halen of inlichtingen te vragen over mensen uit zijn jeugd. Een paar regels deed Dad een heel lang mailbericht terugschrijven.

Uncle Walter: 'Jules, wie woonde er ook weer naast de oude Wuytack in de Watertorenstraat?'

Dat volstond om een ellenlang epistel over vroeger tevoorschijn te tikken.

Maar hij is nooit een acrobaat geweest op zijn computer. Hij wiste per ongeluk oude mails of werkte urenlang aan een bericht en wiste dat vervolgens door op een verkeerde toets te drukken.

Het ziet ernaar uit dat hij de computer heeft opgege-

ven, en zijn 'broertje', die intussen ook al tachtig is, schijnt langzamerhand de zin ontschoten om hem wakker te houden door het verleden te herkauwen. En wat te schrijven over de toekomst? De ondergang van de wereld!

Hij heeft nog zijn goede dagen, maar is lui, en zijn geheugen onthoudt niet langer wiens beurt het is om te schrijven. Daarom laat zijn broer mij geregeld door zijn zus, Aunt Elvire, vragen hoe Dad het stelt.

Meestal ligt hij in zichzelf gekeerd het verleden te overdenken, tv te kijken of dutjes te doen. Hij herinnert zich zijn klasgenoten van de lagere school en van de Tweede Wereldoorlog weet hij nog alles, alsof die pas gisteren is geëindigd.

Nu Yvette, na jaren onmin met ons, heeft besloten terug naar huis te komen lijkt hij gelukkiger en vooral 'rustiger', omdat na turbulente jaren de eenheid in de familie weer is hersteld, en hij zich goed verzorgd weet.

Hij, de voormalige bokskampioen die jaren geleden zijn beide dochters verschoonde, moet zich nu door hen de kont laten schoonvegen.

De argumentatiekunst en ziekenhuiservaring van Yvette zijn hierbij een grote hulp.

Hij eet nog altijd heel goed en met smaak. Als hij een paar uur vanuit zijn bed tv heeft gekeken, komt hij overeind en krasselt met steunstok of looprek in pyjama rond op zoek naar een hapje of een slokje.

De sigaret heeft hij jaren geleden opgegeven, maar hoesten doet hij nog altijd even erg. En twee- à driedaagse griepjes heeft hij ook nog altijd, maar nooit iets ernstigs dus.